

Epistola CCCXCVI.

Æil * *

Du skribet, at din Fæstet er nyeligen hiems kommen fra Frankrig, og forundrer dig over den Fremgang han udi en Tid af tre Aar haver gjort udi det Franske Cprog: Thi han skriver og taler det samme ikke alleene med stor Accuratelse og Færdighed, men haver og saaledes vundet sin Mund til den Parisske Accent og Tone, at man kand tage ham for en indfødt Pariser. Det er mig kjær at høre, at han haver lært Cproset udi saadan Guldkommenhed; thi det kand forme til Nytte. Men jeg kand ikke see, hvad det mytter, at han haver vundet sin Mund med saadan Glind til den Parisske Accent og Tone, med mindre han agter at agere Cprogmester. Jeg ønsker saadant som en Affectation, hvisken heller vanhæder end gæver bore unge Messieurs. Thi de gøre sig deribed latterlige saavel blant egne Landsmænd som blant Franske Fødsel: Blant egne Landsmænd, efterdi de ved saadan Affectation give tilskende ligesom de vrage deres Næderne Lyd og Tone; og blant de Franske, saallem de efter all anvendt Glind og Møje mærke dog, at Accenten og Tonen er uægte. Enaledes er det gaadet mig selv; thi efter megen anvendt Glind paa den Parisske Accent, hørte jeg et fransk Fruentimmer at give saadan Betekning over min Udtales: *Il parle françois comme un cheval* Alle

Allemand; hvorudover jeg siden den Tid arbejdede ikke mere paa at sætte min Tunge udi Parisske Følde, saallem jeg mærkede, at det var et stort gæves Arbejde, og til ingen Nytte. Den Udtales man haver saet i Barndommen forgaar ikke; hvorudover, hvormeget man siden forsøker paa en fremmed Accent, saaheder det: *Qu'est en Gallicæ, dit Maal rober dig.* Den berømmelige Doct. Winsløv, som jeg omgaffes med udi Paris, havde efter 30 Aars Conversation med Franske, ikke kunnet stille sig ved sin Tunske Accent: Det er troelighat han ej heller vilde, saallem har en Mand uden Affectation. Den store Philosophus Theophrastus, skønt han passerede for den veltalteste Mand, da han engang stiblog med en Atheniensisk Dvunde, mærkede hun strax af Udtalen, at han var ingen indfødt Atheniensker; hvorudover hun sagde: *Hør, fremmede Mand! jeg kand ikke sælge for bedre Kjøb.* Thi Theophrastus, endskønt han holdt Skole udi Athenen, var fød paa den Delos. Der siges, at dette gif ham nær til Fætte, saallem han meenede at have naaet Guldkommenhed udi den Atheniensiske Udtales. Jeg forbliver ic.

[Ludvig Holberg]

Epistola CCCXCVI

Du skriver, at din Fætter er nyeligen hjemkommen fra Frankrig, og forundrer dig over den Fremgang han udi en Tiid af tre Aar haver gjort ude det Franske Sprog: Thi han skriver og taler det samme ikke alleene med stor Accuratesse og Færdighed, men haver og saaledes vænnet sin Mund til den Parisiske Accent og Tone, at man kand tage ham for en indfød Parisier. Det er mig kiært at høre, at han haver lært Sproget udi saadan Fuldkommenhed; thi det kand komme til Nytte. Men jeg kand ikke see, hvad det nytter, at han haver vænnet sin Mund med saadan Fliid til den Parisiske Accent og Tone, med mindre han agter at agere Sprogmeister. Jeg anseer saadant som en Affectation, hvilken heller vanhelder end Zirer vore unge Messieurs. Thi de gjøre sig derved latterlige saavel blant egne Landsmænd som blant Franske Folk: Blant egne Landsmænd efterdi de ved saadan Affectation give tilkiende ligesom de vrage deres Fæderne Lyd og Tone; og blant de Franske, saasom de efter all anvendt Flid og Møje mærke dog, at Accenten og Tonen er u-ægte. Saaledes er det gaaet mig selv; thi efter megen anvendt Fliid paa den Parisiske Accent, hørte jeg et Fransk Fruentimmer at give saadan Betænkning over min Udtale: Il parle françois comme un cheval Allemand; hvorudover jeg siden den Tiid arbejdede ikke meere paa at sætte min Tunge udi Parisiske Folder, saasom jeg mærkede, at det var et forgiæves Arbejde, og til ingen Nytte. Den Udtale man haver faaet i Barndommen forgaar ikke; hvorudover, hvor meget man siden konstler paa en fremmed Accent, saa hedder det: Du est en Galilæer, dit Maal røber dig. Den berømmelige Doct. Winslöv, som jeg omgikkes med udi Paris, havde efter 30 Aars Conversation med Franske, ikke kunne stille sig ved sin Danske Accent: Det er troligt, at han ej heller vilde, saasom han er en Mand uden Affectation. Den store Philosophus Theophrastus, skiønt han passerede for den veltalende mand, da han engang kiøbslog med en Atheniensisk Qvinde, mærkede hun strax af udtalen, at han var ingen indfød Athenienser; hvorudover hun sagde: **Hør, fremmede Mand! Jeg kand ikke sælge for bedre Kiøb.** Thi Theophrastus, endskiønt han holdt Skole udi Athenen, var fød på den Ø Lesbos. Der siges, at dette gik ham nær til Hierte, saasom han meende at have naaet Fuldkommenhed udi den Atheniensiske Udtale. Jeg forbliver etc.

Ludvig Holbergs Epistler, Tom.IV her udg. Kiøbenhavn 1765,
s.340 - 341